

Tekst 1.

Zwierzył się jeszcze:

- Nie potrafiłem jej zrozumieć. Powinienem sądzić ją według czynów, a nie słów. Czarowała mnie pięknem i zapachem. Nie powinienem nigdy od niej uciec. Powinienem odnaleźć w niej czułość pod pokrywką małych przebiegłostek. Kwiaty mają w sobie tyle sprzeczności. Lecz byłem za młody, aby umieć ją kochać.[...]

Róża zakaszłała. Lecz nie z powodu kataru.

- Byłam niemądra - powiedziała mu. - Przepraszam cię. Spróbuj być szczęśliwy.

Zdziwił się brakiem wymówek. Stał, całkowicie zbity z tropu, trzymając klosz w powietrzu. Nie rozumiał tej spokojnej słodyczy.

- Ależ tak, ja cię kocham - mówiła róża. - Nie wiedziałeś o tym z mojej winy. To nie ma żadnego znaczenia. Ale ty byłeś równie niemądry jak ja. Spróbuj być szczęśliwy [...]

Róże bardzo się zawstydzily.

- Jesteście piękne, lecz próżne - powiedział im jeszcze. - Nie można dla was poświęcić życia. Oczywiście moja róża wydawałaby się zwykłemu przechodniowi podobna do was. Lecz dla mnie ona jedna ma większe znaczenie niż wy wszystkie razem, ponieważ ją właśnie podlewałem. Ponieważ ją przykrywałem kloszem. Ponieważ ją właśnie osłaniałem. Ponieważ właśnie dla jej bezpieczeństwa zabijałem gąsienice (z wyjątkiem dwóch czy trzech, z których chciałem mieć motyle). Ponieważ słuchałem jej skarg, jej wychwalał się, a czasem jej milczenia. Ponieważ... jest moją różą.

Antoine de Saint-Exupery, *Mały Książę*

Zadanie 1. (2 p.)

Zaznacz, które z poniższych informacji dotyczących treści fragmentu oraz całego utworu *Mały Książę* są prawdziwe, a które fałszywe, wpisując przy każdej informacji znak „X” we właściwej kolumnie tabeli (Prawda/Falsz).

Informacja	Prawda	Falsz
Tematem podanego fragmentu jest uczucie Małego Księcia do róży.		
Narratorem <i>Małego Księcia</i> jest pilot, który spotkał tytułowego bohatera na pustyni.		
Akcja <i>Małego Księcia</i> toczy się w ciągu kilku tygodni.		
Tytułowy bohater, by zdobyć zaufanie pilota, rysuje węża, który połknął słonia.		
Mały Książę odkrywa, dlaczego ludziom brakuje przyjaciół.		

Zadanie 2. (2 p.)

Na podstawie Tekstu 1. podaj dwa powody opuszczenia róży przez Małego Księcia. Zastosuj równoważniki zdań.

Zadanie 3. (2 p.)

Nawiązując do przesłania *Małego Księcia* dotyczącego przyjaźni i miłości, sformułuj trzy rady skierowane do współczesnego człowieka. Użyj trybu rozkazującego oraz zdań złożonych.

Zadanie 4. (3 p.)

a) Wybierz właściwe dokończenie zdania.

Mały Książę to utwór

A. patriotyczny. B. religijny. C. żartobliwy. D. filozoficzny.

b) Podaj tytuł innej lektury konkursowej, która ze względu na wybrany przez Ciebie rodzaj utworu, zawiera podobne refleksje co *Mały Książę*. Zapisz uzasadnienie swego wyboru w formie dwóch zdań złożonych.

Zadanie 5. (2 p.)

Uzupełnij luki w notatce sformułowaniami wskazującymi na gatunek literacki oraz **na 3** jego cechy.

Utwór *Mały Książę* to przykład _____ .

Decydują o tym następujące cechy:

- _____

- _____

- _____

Zadanie 6. (1 p.)

Przeczytaj poniższy fragment.

Ponieważ ją przykrywałem kloszem. Ponieważ ją właśnie osłaniałem. Ponieważ właśnie dla jej bezpieczeństwa zabijałem gąsienice (z wyjątkiem dwóch czy trzech, z których chciałem mieć motyle). Ponieważ słuchałem jej skarg, jej wychwalał się, a czasem jej milczenia. Ponieważ... jest moją różą [...]

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Aby uzasadnić wyjątkowość więzi, jaka łączy Małego Księcia z różą, bohater w swej wypowiedzi użył wielu

- A. tez. B. przykładów. C. kontrargumentów. D. wniosków.

Zadanie 7. (1 p.)

Jakie zjawiska fonetyczne zachodzą w podanych wyrazach? Nazwij je i zaznacz strzałkami ich kierunek.

znaleźć - _____

kwiat - _____

Tekst 2.

Wysokie góry i odziane lasy!
Jako rad na was patrzę, a swe czasy
Młodsze wspominam, które tu zostały,
Kiedy na statek człowiek mało dbały.
Gdziem potym nie był? Czegom nie skosztował?
Jażem przez morze głębokie żeglował,
Jażem Francuzy, ja Niemce, ja Włochy,
Jażem nawiedził Sybilline lochy.
Dziś żak spokojny, jutro przypasany
Do miecza rycerz dziś między dworzany
W pańskim pałacu, jutro zasię cichy
Ksiądz w kapitule, tylko że nie z mnichy
W szarej kapicy a z dwojakim płatem;
I to czemu nic, jeśliż opatem?
Taki był Proteus, mieniać się to w smoka,
To w deszcz, to w ogień, to w barwę obłoka.
Dalej co będzie? Srebrne w głowie nici,
A ja z tym trzymam, kto co w czas uchwyci.
Jan Kochanowski, *Do gór i lasów*

na statek człowiek mało dbały — mało stateczny (w dzieciństwie i młodości).

dwojaki płat — szkaplerz zakonny: część habitu zbliżona krojem do ornatu.

czemu nic — czemu nie.

miedzy – między.

Proteus – Proteusz, morski bożek, miał dar przemieniania się w różne postaci, zwierzęta i przedmioty.

Zadanie 8. (2 p.)

Przybliź czytelnikowi treść fraszki *Do gór i lasów*, dokonując jej streszczenia przy użyciu współczesnej polszczyzny. Zredaguj 3-4 zdania.

Zadanie 9. (2 p.)

Wymień dwie cechy charakteryzujące podmiot liryczny fraszki *Do gór i lasów*. Uzasadnij każdą z nich, używając zdań złożonych.

- cecha: _____

Uzasadnienie: _____

- cecha: _____

Uzasadnienie: _____

Zadanie 10. (2 p.)

Zacytuj puentę fraszki *Do gór i lasów* oraz wyjaśnij jej sens w formie zdania złożonego podrzędnie.

Zadanie 11. (1 p.)

Podaj po dwa rzeczowniki określające postawy życiowe przeciwstawione sobie w przypowieści o pannach roztropnych i nieroztropnych.

Zadanie 12. (2 p.)

Udowodnij, że przypowieści biblijne mają różne płaszczyzny znaczeniowe – m.in. religijną oraz uniwersalną. W tym celu uzupełnij tabelę.

tytuł przypowieści	znaczenie religijne	znaczenie uniwersalne
Przypowieść o pannach roztropnych i nieroztropnych		
Przypowieść o talentach		

Zadanie 13. (2 p.)

Zaznacz, które z poniższych informacji dotyczących *Dziadów cz. II* są prawdziwe, a które fałszywe, wpisując przy każdej informacji znak „X” we właściwej kolumnie tabeli (Prawda/Fałsz).

Informacja	Prawda	Fałsz
Dziady to katolicki obrzęd, który polega na przywołaniu dusz zmarłych.		
Chór uczestniczy w budowaniu nastroju podczas obrzędu.		
Sowa za życia była ubogą wdową.		
Adoratorami Zosi byli Józio i Antoś.		
Widmo reaguje na zaklęcia Guślarza.		

Zadanie 14. (2 p.)

Wymień dwie cechy dramatu romantycznego jako gatunku literackiego. Podaj przykłady tych cech (np. sytuacje, wydarzenia, postacie) z *Dziadów cz. II*.

cechy dramatu romantycznego	przykłady z <i>Dziadów cz. II</i>

Tekst 3.

Święta miłości kochanej ojczyzny,
Czują cię tylko umysły poczciwe!
Dla ciebie zjadłe smakują trucizny,
Dla ciebie więzy, pęta niezelżywe.
Kształcisz kalectwo przez chwalebne blizny,
Gnieździsz w umyśle rozkoszy prawdziwe,
Byle cię można wspomóc, byle wspierać,
Nie żal żyć w nędzy, nie żal i umierać.

Ignacy Krasicki, *Święta miłości kochanej ojczyzny*

Zadanie 17. (2 p.)

Spośród podanych odpowiedzi wybierz jedną i uzasadnij swój wybór, podając dwa argumenty.

Tekst 3. jest

A. pieśnią, B. hymnem, C. sonetem, D. psalmem,

ponieważ:

Argument 1. _____

Argument 2. _____

Zadanie 18. (2 p.)

Uzupełnij informacje dotyczące Tekstu 3.

Wiersz Ignacego Krasickiego został napisany w epoce _____. Utwór rozpoczyna _____, która jest bezpośrednim zwrotem do _____. Podmiot liryczny w wierszu wypowiada się w imieniu _____. Liczne _____ podkreślają emocjonalny charakter tekstu. W utworze występuje taka sama liczba _____ w każdym wersie, więc jest to wiersz _____. Występują rymy: _____ oraz _____.

Zadanie 19. (1 p.)

W którym szeregu znajdują się poprawie zapisane skróty?

A. itd., itp, mgr, pld. B. str., ul, zob., al. C. nr, wg., inż., zł D. gen., dr, m.in., np.

Zadanie 20. (2 p.)

Podaj dwa podobieństwa i dwie różnice między utworami *Szyfowe prace* i *Święta miłości kochanej ojczyzny*.

Podobieństwa:

- _____
- _____

Różnice:

- _____
- _____

Tekst 4.

A którzy czekali błyskawic i gromów,
Są zawiedzeni.
A którzy czekali znaków i archanielskich trąb,
Nie wierzą, że staje się już.
Dopóki słońce i księżyc są w górze,
Dopóki trzmiel nawiedza różę,
Dopóki dzieci różowe się rodzą,
Nikt nie wierzy, że staje się już.

Tylko siwy staruszek, który byłby prorokiem,
Ale nie jest prorokiem, bo ma inne zajęcie,
Powiada przewiązując pomidory:
Innego końca świata nie będzie,
Innego końca świata nie będzie.

Czesław Miłosz, *Piosenka o końcu świata*

Zadanie 21. (1 p.)

Nazwij dwa elementy z Tekstu 4., które nawiązują do *Biblii*.

- _____
- _____

Zadanie 22. (1 p.)

Wyjaśnij, na czym polega kontrast pojawiający się w tytule Tekstu 4.

